

Postawa wojsk polskich w relacji niemieckiego żołnierza, wrzesień 1939 r.

To był pierwszy polski żołnierz, którego ujrzały moje oczy. Na progu granicznej zagrody leżał we krwi, z ziemistą twarzą, skurczony z bólu, kolana przy piersiach. [...] Ten polski piechur zginął jak prawdziwy żołnierz. Bronił nakazanego stanowiska do końca. Jego ładownice były puste, a w magazynku karabinu znajdowały się tylko dwa naboje w chwili, gdy trafił go śmiertelny strzał. Bronił swego stanowiska do ostatka, choć wiedział, że to śmierć. A obok przy oknach zagrody zamienionych w strzelnice, we wnękach strzeleckich wykopanych w ogrodzie, hen gdzieś na granicy, śniło w tym momencie już swój wieczny sen dziewięciu jego towarzyszy [...]. Drużyna, którą tworzyli, zajmowała stanowisko [...] o kilkaset metrów od granicy. Tu dziesięciu ludzi z jednym ręcznym karabinem maszynowym i dziesięcioma karabinami oczekiwało niemieckiego natarcia. Nie mieli za sobą innych silniejszych oddziałów. [...] Żołnierze ci rozumieli swój los [...]. Wiedzieli, że opór ich może zatrzymać nieprzyjaciela tylko przez kilka godzin najwyżej, a może nawet minut. [...] Tych dziesięciu nie myślało jednak o odwrocie. Nie przyszło im do głowy wsiąść na stojące w pogotowiu na tyłach zagrody rowery. Zostali w zagrodzie, trwając w pogotowiu. A gdy o mglistym świcie [...] świsnęła od strony niemieckiej pierwsza kula, złożyli się ze swych karabinów, odpowiadając strzałem na strzał. Monotonnie terkotał karabin maszynowy i każdy pełnił swą służbę tak jak na mustrze w koszarach. Ani jeden z nich nie opuścił żywy zagrody na granicy, powierzonej ich straży.

K. Frowein, W. von Oven, *Schluss mit Polen*, [w:] R. Abraham i in., *Z problemów najnowszej historii Polski. Wrzesień 1939*, Warszawa: Biblioteka „Więzi”, 1972, s. 270–271.

Praca z tekstem

1. Scharakteryzuj postawę polskich żołnierzy opisanych w relacji niemieckiego żołnierza.
2. Omów stosunek niemieckiego żołnierza do polskich żołnierzy walczących w kampanii polskiej w 1939 r.
3. Na podstawie wiedzy pozaźródłowej wyjaśnij, czy zaprezentowana w relacji opinia była powszechna wśród niemieckich żołnierzy.
4. Przedstaw wnioski, jakie można wyciągnąć z cytowanej wypowiedzi, na temat przygotowania obrony Polski w 1939 r.
5. Na podstawie wiedzy pozaźródłowej wskaż, czy przytoczona relacja w sposób reprezentatywny ukazuje przygotowanie obrony Polski w 1939 r.